

SALANGEN KOMMUNE
Sentraladministrasjon

Vår dato:
27.04.2016

Vår ref.:
1119/16-X20

Saksbehandler, dir. telefon:
Tore Uthaug, 40400125

Deres ref.:

**MELDING OM POLITISK VEDTAK - HELHETLIG RISIKO- OG
SÅRBARHETSANALYSE**

Kommunestyret behandlet i møte 18.04.2016 sak 19/16. Følgende vedtak ble fattet:

Helhetlig ROS for Salangen kommune, vedtas.

Enstemmig vedtatt

Med hilsen

Grethe D. Kleppe
Grethe D. Kleppe
Sekretær

Kopi til:

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Tore Uthaug
Arkivsaksnr.: 14/589

Arkiv: X20

HELHETLIG RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE

Sakens dokumenter:

Vedlagte dokumenter:

- Helhetlig ROS-analyse for Salangen m/oppfølgingsplan

Sakens fakta:

Lov om kommunal beredskapsplikt av 25. juni 2010 fastslår at alle kommuner er forpliktet til å gjennomføre Risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS- analyser). Forskrift om kommunal beredskapsplikt pålegger kommuner å gjennomføre en helhetlig ROS- analyse som skal forankres i kommunestyret.

I risikovurderingen vurderes hvilke hendelser som kan inntreffe og berøre Salangensamfunnet, sannsynligheten for at de inntreffer og hvilke konsekvenser disse hendelsene kan få. Sårbarhetsvurderingen tar utgangspunkt i systemene som utsettes for hendelser (påkjenninger). Systemene kan være både tekniske delsystemer (for eksempel infrastrukturer) og større organisatoriske systemer (som for eksempel en kommune).

Hensikten med sårbarhetsvurderingen er å forstå kompleksiteten av en uønsket hendelse. Hvis hendelsen fører til svikt i en kritisk samfunnsfunksjon, kan dette resultere i en videre utvikling av hendelsen som medfører ytterligere konsekvenser i tillegg til de direkte konsekvensene av hendelsen.

Gjennomføringen av den helhetlige ROS-analysen er forankret i vedtak i Formannskapet i sak 102/14, hvor plan for gjennomføring ble vedtatt. Denne har ligget til grunn for gjennomføringen, med noen justeringer som ligger innenfor fullmakter nevnte vedtak.

Administrasjonssjefens vurderinger:

Gjennomføringen av den helhetlige ROS-analysen er gjennomført i tråd med gjeldende regelverk og DSB's veileder. Prosjektgruppa har bestått av strategisk ledelse og ordfører, komplettert med fagpersoner innenfor de enkelte fagfelt. Kommune- og Samfunnsplanlegger har vært prosjektansvarlig, og har utarbeidet dokumentasjonen.

Rapporten som her fremlegges for politisk behandling, vil være et viktig grunnlag for beredskapsplanlegging i kommunen. Det forutsettes at det gjennomføres en revisjon minimum hvert 4. år.

Administrasjonssjefens innstilling:

Helhetlig ROS for Salangen kommune, vedtas.

Frode Skuggedal
administrasjonssjef

Tore Uthaug
kommuneplanlegger

Rapport

Helhetlig ROS-analyse m/ oppfølgingsplan for Salangen kommune¹

Vedtatt av kommunestyret den 18.04.2016

¹ Ide og skisse til mal er hentet fra Fylkesmannen i Nordland og omarbeidet av Fylkesmannen i Troms, i tråd med forskriftskrav og DSBs veileder til helhetlig ROS.

INNHALDSFORTEGNELSE

1.1 Innledning	3
1.1 Om helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse	3
1.2 Bakgrunn	3
1.3 Lov- og forskriftskrav	4
1.4 Formål	5
1.5 Hva kjennetegner en helhetlig ros-analyse	5
1.6 Definisjoner	6
2. Planlegging og forarbeid	8
2.1 Kommunebeskrivelse	8
2.2 Temaområder	9
2.3 Kriterier for identifisering av uønskede hendelser	10
2.4 Mandat	10
2.5 Organisering og deltagelse	10
2.6 Metode	11
2.6.1 Sannsynlighetsvurdering	11
2.6.2 Sårbarhetsvurdering	11
2.6.3 Konsekvensvurdering	12
2.6.4 Risikomatrix	14
2.6.5 Overførbarhet og følgehendelser	14
3. Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Salangen kommune	15
3.1 Identifisering av uønskede hendelser	15
3.2 Risiko- og sårbarhetsvurdering av uønskede hendelser (analyse)	16
3.3 Samlet risiko- og sårbarhetsbilde	38
3.3.1 Fremstilling av særlige utfordringer ved kritiske samfunnsfunksjoner, behov for befolkningsvarslings og evakuering	38
3.3.2 Risikomatrix	39
4. Plan for oppfølging	39
4.1 Bakgrunn	39
4.2 Overordnet beredskapsplan	38
4.3 Kommunens ulike roller	40
4.4 Statusoversikt – planer, analyser mm	42
4.5 Oppfølgingsarbeidet – mål og strategier for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap	42
4.6 Prioriterte tiltak	43
VEDLEGG 2	
Oversikt over utelatte hendelser	46

1. INNLEDNING

1.1 Om helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

Kommunen skal gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, herunder kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe og hvordan disse kan påvirke kommunens daglige virke, tjenesteleveranse og befolkningen. Den helhetlige ROS-analysen skal forankres i kommunestyret.

Helhetlig ROS skiller seg fra andre sektoranalyser i kommunen ved at det er de store hendelsene som er i fokus. Dette er hendelser som går utover ordinær kapasitet, og/eller omfatter flere ansvarsområder. Analysen skal ha et helhetlig perspektiv ved at gjensidigheter innenfor kommunens ansvarsområder blir berørt. Analysen skal også synliggjøre kommunens viktige samordningsrolle, fremme kommunens samfunnssikkerhetsansvar på tvers av kommunens ansvarsområder, og samarbeidet med eksterne aktører.

1.2 Bakgrunn

Lovpålagt oppgave

Innføringen av sivilbeskyttelsesloven (2010) og forskrift om kommunal beredskapsplikt (2011) gir kommunen nye lovpålagte oppgaver innen samfunnssikkerhet og beredskap. Kommunens plikter etter forskriften er underlagt tilsyn fra Fylkesmannen

Lovkrav og grunnleggende prinsipper

Kommunens ansvar og oppgaver følger delvis av lover og forskrifter (se kapitel 1.3) og delvis av de fire grunnleggende prinsippene for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i Norge:

- *Ansvarsprinsippet* innebærer at den myndighet, virksomhet eller etat som har det daglige ansvaret for et område, sektor eller tjeneste, også har ansvar for forebyggende tiltak, beredskapsforberedelser og deltakelse i krisehåndtering.
- *Likhetsprinsippet* tilsier at det skal være størst mulig likhet mellom organiseringen i normalsituasjon og i krise.
- *Nærhetsprinsippet* innebærer at kriser skal håndteres på lavest mulig nivå.
- *Samvirkeprinsippet* stiller krav til at myndighet, virksomhet eller etat har et selvstendig ansvar for å sikre et best mulig samvirke med relevante aktører og virksomheter i arbeidet med forebygging, beredskap og krisehåndtering.

1.3 Lov- og forskriftskrav

Lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) og forskrift om kommunal beredskapsplikt²

Sivilbeskyttelsesloven har til formål å beskytte liv, helse, miljø, materielle verdier og kritisk infrastruktur ved bruk av ikke-militær makt når riket er i krig, når krig truer, når rikets selvstendighet eller sikkerhet er i fare, og ved uønskede hendelser i fredstid.

Forskrift om kommunal beredskapsplikt har som formål å sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier. Det følger av forskriften at kommunen skal ha:

- En helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)³, jf. § 2
- Et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid⁴, jf. § 3
- En overordnet beredskapsplan⁵, jf. § 4

Sektor- og særlover

Kravene etter forskrift om kommunal beredskapsplikt, kommer i tillegg til lov- og forskriftskrav på fag- og sektorområdene. Eksempler på slike områder er helse og sosial⁶, vannforsyning og matsikkerhet⁷, brann og redning⁸ og flere.⁹

Plan- og bygningsloven

Som planmyndighet skal kommunen gjennom planleggingen ”*fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv.*”, jf. pbl § 3-1, h. Kommunen skal også påse at det i forbindelse med planer for utbygging gjennomføres risiko- og sårbarhetsanalyse, jf. pbl § 4-3. Det er også viktig å påpeke at den helhetlige ros-analysen skal legges til grunn for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i planer etter pbl.

² Forskrift om kommunal beredskapsplikt av 22.08.11, jf. lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) av 25.06.10.

³ ROS-analysen skal oppdateres minimum hvert fjerde år og for øvrig oppdateres ved endringer i risikobildet, jf § 6.

⁴ På bakgrunn av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal kommunen:

- a) utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet.
- b) vurdere forhold som bør integreres i planer og prosesser etter lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (pbl)

⁵ Overordnet beredskapsplan skal minimum oppdateres en gang i året, jf § 6.

⁶ Lov om helsemessig og sosial beredskap og forskrift om krav til beredskapsplanlegging mv.

⁷ Lov om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) og drikkevannsforskriften

⁸ Lov om brann- og eksplosjonsvern og forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen

⁹ Kommunehelsetjenesteloven, sosialtjenesteloven, smittevernloven, strålevernloven, vannressursloven, forurensningsloven, vannressursloven m.m.

1.4 Formål

Formålet med kommunal beredskapsplikt og helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (helhetlig ROS) er å sikre et helhetlig og systematisk arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap på tvers av sektorene i kommune. Ved å utarbeide en helhetlig ROS oppnår kommunen økt bevissthet om og oversikt over risiko og sårbarhet i egen kommune. Helhetlig ROS skal:

- Gi oversikt over uønskede hendelser som utfordrer kommunen
- Gi bevissthet om risiko og sårbarhet i kommunen
- Fange opp risiko og sårbarhet på tvers av sektorer
- Gi kunnskap om tiltak for å unngå og redusere risiko og sårbarhet i kommunen
- Identifisere tiltak som er vesentlige for kommunens evne til å håndtere påkjenninger
- Gi grunnlag for mål, prioriteringer og nødvendige beslutninger i kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap
- Gi innspill til risiko- og sårbarhetsanalyser innen andre kommunale ansvarsområder og fylkesROS

1.5 Hva kjennetegner en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

Større uønskede hendelser

Analysen omfatter hendelser som har en karakter og et omfang som gjør at kommunens kriseledelse blir involvert. Slike uønskede hendelser som skal analyseres er:

- uønskede hendelser med potensielt store konsekvenser
- uønskede hendelser som berører flere sektorer/ansvarsområder og som krever samordning
- uønskede hendelser som går ut over kommunens kapasitet til håndtering ved hjelp av ordinære rutiner og redningstjeneste og som krever etablering av kommunens kriseledelse
- uønskede hendelser som skaper stor frykt/bekymring i befolkningen

Formelle krav til innhold

Analysen skal som et minimum omfatte:

- Eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen.
- Risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen
- Hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre
- Særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur
- Kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet
- Behovet for befolkningsvarsling og evakuering

Formelle krav til deltakelse

Forskriften setter krav til hvem som skal delta og involveres i utarbeidelsen av den helhetlige ROS-analysen. Jf. § 2, fjerde ledd har kommunen en plikt i å påse at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet med utarbeidelse av ROS-analysen. Det vil si at analysen skal gjennomføres i et tverrfaglig samarbeid mellom fagpersoner og ansvarlige aktører på ulike fagfelt – både private og offentlige. Analysen skal behandles av kommunestyret, jf. § 3, andre ledd.

Analysen er et kunnskaps- og beslutningsgrunnlag for kommunens ledelse og deres

oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommunen. Analysen gir også en oversikt over risiko og sårbarhet i kommunen som vil være nyttig for fag- og sektorområdene i kommunen og andre i deres arbeid med samfunnssikkerhet.

Plan for oppfølging og rapport

Med utgangspunkt i funnene fra helhetlig ROS utarbeider prosjektgruppen et forslag til plan for oppfølging. Denne skal sammen med helhetlig ROS behandles av kommunestyret. Planen er styrende for kommunens helhetlige og systematiske samfunnssikkerhetsarbeid, og inneholder målsettinger, strategier og tiltak for utvikling av kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap de neste fire årene. Planen skal revideres årlig.

Planen er styrende for kommunens oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap i planlegging etter plan- og bygningsloven, økonomi- og budsjettplan, samt beredskapsplanverk.

Plan for oppfølging skal redegjøre for de tiltak som er identifisert i helhetlig ROS. Dette kan være tiltak for og:

- Forebygge
- Styrke beredskap og krisehåndteringsevne
- Øke kunnskap
- Forslag til mer detaljerte analyser på sektornivå

Resultatene fra helhetlig ROS skal også være dokumentert i en rapport. Rapporten skal inneholde en oppsummering av risiko og sårbarhet i kommunen og de anbefalte tiltakene. Plan for oppfølging bør derfor inngå i rapporten, det samme gjelder kommunebeskrivelsen.

Før rapporten vedtas, sendes den på høring til interne og eksterne aktører som har vært involvert i arbeidet med helhetlig ROS.

1.6 Definisjoner

Samfunnssikkerhet

Samfunnssikkerhet defineres som *den evne samfunnet som sådan har til å opprettholde viktige samfunnsfunksjoner og ivareta borgernes liv, helse og grunnleggende behov under ulike former for påkjenninger*¹⁰.

Begrepet samfunnssikkerhet omfatter alle typer påkjenninger (kriser og ulykker) som samfunnet kan utsettes for. Tiltak for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghetsfølelse og tiltak for å sikre kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner omfattes av begrepet.

Risiko

Risiko er *en vurdering av om en hendelse kan skje, hva konsekvensene vil bli og usikkerhet knyttet til dette*¹¹. Begrepet risiko uttrykker *fare* (sannsynlighet) for *tap av verdier* (konsekvens). Verdiene det her er snakk om er liv og helse, miljøverdier, materielle verdier, kritiske samfunnsfunksjoner, omdømme osv. Risiko kan angis som en konkret tallstørrelse (kvantitativ metode) eller beskrives med ord (kvalitativ metode).

¹⁰ Kilde: St.meld. nr. 17 (2001-2002) *Samfunnssikkerhet*.

¹¹ Kilde: DSBs veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen.

Sannsynlighet

Sannsynlighet er mål på hvor trolig vi mener det er at en bestemt hendelse vil inntreffe, angitt som innenfor hvilket tidsrom, gitt vår bakgrunnskunnskap¹².

Sårbarhet

Sårbarhet defineres som de problemer et system får med å fungere når det utsettes for en uønsket hendelse, samt de problemer systemet får med å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet¹³.

Kritiske samfunnsfunksjoner

Kritiske samfunnsfunksjoner er oppgaver som samfunnet må opprettholde for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet. Dette er leveranser som dekker befolkningens grunnleggende behov. Eksempler på slike kritiske samfunnsfunksjoner er forsyning av mat og medisiner, ivaretagelse av behov for husly og varme, forsyning av energi, forsyning av drivstoff, nød og redningstjeneste etc¹⁴.

Forebygging

Forebygging handler først og fremst om tiltak for å redusere *sannsynligheten* for at en uønsket hendelse skal inntreffe.

I noen tilfeller er det ikke mulig å redusere sannsynligheten, f.eks. for ras og flom, og forebygging handler her om å redusere *konsekvensene*, f.eks. unngå bygging i ras- og flomutsatte områder. Også det generelle beredskapsarbeidet handler om å redusere konsekvensene av en krise eller ulykke, men dette omtales som beredskap, jf. definisjon nedenfor.

Beredskap

Planlegging og forberedelser av tiltak for å begrense eller håndtere kriser eller andre uønskede hendelser på best mulig måte.

Uønskede hendelser

Hendelser som avviker fra det normale, og som har medført eller kan medføre tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier.

¹² Kilde: DSBs veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen.

¹³ Kilde: DSBs veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen, her hentet fra NOU 2000:24.

¹⁴ For en mer utfyllende liste, se s. 18 i DSBs veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen.

2. Planlegging og forarbeid

2.1 Kommunebeskrivelse

Målet med ROS-analysen for Salangen kommune er å gi en overordnet oversikt over risiko og sårbarhet i kommunen, det man kan kalle et lokalt risikobilde. Bakgrunnen er kommunens ansvar for å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier. Analysen skal være et verktøy for kommunens ledelse ved å gi et grunnlag for beslutninger om oppfølging av de risikovurderinger som analysen avdekker.

En konsekvens av ROS-analysen er følgelig at kommunen ikke bare gis en oversikt over hvilket ansvar man har på området samfunnsikkerhet, men like mye en statusoversikt over kommunens arbeid på området (analyser, planer, organisering, rutiner o.l.).

Kommunen har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sine geografiske områder. Alle uønskede hendelser skjer i en kommune, og kommunene utgjør det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen og spilleren avgjørende

Lokale forhold

Salangen kommune er geografisk plassert i indre Sør-Troms. Det meste av bebyggelse er lokalisert rundt Sagfjorden, med kommunesenteret Sjøvegan liggende lengst inne i fjorden. Øvrig bebyggelse er i hovedsak lokalisert i Seljeskog, Bekkebotn og Øvre-Salangen. I kommunen er det et større vassdrag som har et flompotensiale av betydning. Det er Salangselva, som har sitt utspring i Sverige og som renner ut i havet innerst i Sagfjorden. I vassdraget er det to større vann, Øvervatnet og Nervatnet.

Klimamessig så ligger kommunen forholdsvis lunt plassert et stykke inn i landet, omkranset med høye fjell mot sør og vest.

Kommunale bygg og tjenestetilbud er lokalisert på Sjøvegan. Her er også det meste av handelsnæring plassert. På industriområdet Salangsverket er det noen tyngre aktører innenfor handel, avfallshåndtering og bygg/anlegg.

Havbruksnæringen med oppdrett, lakseslakteri og smoltproduksjon, er største private arbeidsplass.

Landbruket i kommunen er hovedsakelig samlet i Øvre-Salangen, hvor det har vært et voksende miljø, særlig innenfor sau.

Faktaboks

Areal

- Totalt 457,96 km²
- Land 439,62 km²
- Vann 18,34 km²

Befolkning

- 2240

Avstander

- Sjøvegan–Tromsø: 187,1 km
- Sjøvegan–Harstad: 141,9 km (via Bjerkvik)
- Sjøvegan–Harstad: 77,9 km (via Sørrollnes inkl. ferge)
- Sjøvegan–Narvik: 91,1 km
- Sjøvegan–Finnsnes: 70,8 km

Viktige institusjoner

- Salangen skole
- Vasshaug barnehage
- Sjøvegan videregående skole
- Salangen sykehjem
- Sjøvegan statlige mottak
- Lamo ungdomssenter
- Salangen kommunchus
- KOA

2.2 Temaområder

For å systematisere kartleggingen, er det gjort en foreløpig oppdeling i temaområder og eksempler som ansees som mest relevant for Salangen kommune. Disse er som følgende:

Hendelsestyper	Kategori	Eksempler på uønskede hendelser som kan oppstå i vår kommune
Naturhendelser	Ekstremvær	Storm og orkan Ekstremnedbør (regn, snø, hagl) Lyn- og tordenvær Ekstrem kulde
	Flom	Flom Urban flom Oversvømmelse Stormflo
	Skred	Kvikkleireskred Stein- og jordskred Snøskred Sørpeskred Fjellskred Flodbølge i forbindelse med fjellskred
	Epidemi	Epidemi Pandemi (mennesker, dyr)
Store ulykker	Veg	Større trafikkulykker Bussulykke Farlig godsulykke
	Sjø	Skipskollisjon Skiptforlis Stort oljeutslipp
	Luftfart	Flystyrt (aktivitet Elvenes) Helikopterstyrt (aktivitet Elvenes)
	Utslipp av farlige stoffer	Gassutslipp Andre farlige stoffer
	Atomulykker	Stort luftbåret utslipp fra anlegg i utlandet som kan komme inn over Norge og berøre store eller mindre deler av landet Luftbåret utslipp fra anlegg eller annen virksomhet i Norge Lokal hendelse i Norge eller norske nærområder uten stedlig tilknytning Lokal hendelse som utvikler seg over tid Stort utslipp til marint miljø i Norge eller i norske nærområder, eller rykte om betydelig marin eller terrestrisk forurensning Alvorlige hendelser i utlandet uten direkte konsekvenser for norsk territorium
	Brann	Brann i transportmiddel (veg, bane, luft, sjø) Brann/eksplosjon i industri Brann i bygninger og anlegg (sykehjem, skole, barnehage, idrettshaller/tribuneanlegg, asylmottak, store arbeidsplasser, verneverdig/fredet kulturminne, eksplosivlager) Andre branner
	Eksplosjon	Eksplosjon i industrivirksomhet Eksplosjon i tankanlegg Eksplosjon i fyrverkeri- eller eksplosivlager
	Annet	Hendelser under store arrangementer Hendelse utenfor kommunens geografiske område som har betydning for kommunen (for eksempel ulykke ved bedrift som medfører forurensning i nabokommuner eller utslipp av farlige gasser som driver inn i nabokommuner) Kollaps/totalhavari av bygning Langvarig bortfall av energiforsyning Langvarig utfall av telekom/IKT Langvarig bortfall av drikkevannsforsyning Distribusjon av helsefarlig mat (bakterier, toksiner, virus, sopp, parasitter) Distribusjon av forurenset/forgiftet drikkevann (legionella, giardia)

Hendelsestyper	Kategori	Eksempler på uønskede hendelser
Tilsiktede hendelser	Terrorisme	Terrorangrep Bombetrussel
	Kriminell handling	Utro tjener Forbrytelse (grovt ran) Voldshandling Skyting pågår (skole, høyskole, universitet, forsamlingslokale, arrangement) Sabotasje av kritisk infrastruktur (vannverk, strøm, IKT, transportnett) Kidnapping/gisseltaking/Kapring
	Digitale rom	Cyberangrep Hacking

2.3 Kriterier for identifisering av uønskede hendelser

For å holde analysen på et overordnet nivå, brukes følgende kriterier for utvelgelse:

- uønskede hendelser med potensielt store konsekvenser
- uønskede hendelser som berører flere sektorer/ansvarsområder og som krever samordning
- uønskede hendelser som går ut over kommunens kapasitet til håndtering ved hjelp av ordinære rutiner og redningstjeneste
- uønskede hendelser som skaper stor frykt/bekymring i befolkning

2.4 Mandat

Prosjektgruppa er gitt mandat til å utarbeide en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse for Salangen kommune, og dokumentere resultatet fra arbeidet i en rapport. Basert på den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal prosjektgruppa lage forslag til plan for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal imøtekomme kravene i lov om kommunal beredskapsplikt, Sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret, og Forskrift om kommunal beredskapsplikt.

2.5 Organisering og deltakelse

Oppdragsgiver/eier

Kommunens ledelse gjennom vedtak i Formannskapet

Styringsgruppen/Prosjektgruppe

Mede bakgrunn i at Salangen kommune består av en forholdsvis liten organisasjon, har man valgt å slå sammen styringsgruppe og prosjektgruppe. Denne har bestått av strategisk ledergruppe og ordfører.

Prosjektleder

Prosjektleder skal holde styringsgruppen orientert om prosjektets status underveis og være prosessleder i analysearbeidet. Prosjektleder har også hatt som oppgave å presentere resultatene fra den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen, inklusive forslag til plan for oppfølging for kommunens ledelse. Prosjektleder: Tore Uthaug

Generell deltagelse

Kommunens ulike etater og ledelse har forpliktet seg til aktiv deltagelse i de ulike aktivitetene i prosjektet. Vi har valgt å samtidig kjøre en prosess med gjennomgang/revisjon av de enkelte avdelingens risikoanalyse og beredskapssystem. Relevante offentlige og private aktører har vært invitert med i arbeidet med gjennomføringen.

Kommunens ledelse har hatt ansvar for å fremme den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen for kommunestyret og følge opp plan for oppfølging

2.6 Metode

Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) er en systematisk fremgangsmåte for å kartlegge risiko innenfor et nærmere definert system.

Gjennomføring av helhetlig ROS vil i hovedsak følge metodebeskrivelse gitt i [Veileder – helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse \(lastes ned her\)](#), utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, og utgitt i august 2014. Denne er utarbeidet for å tilpasse forventningene til kommunal beredskapsplikt.

2.6.1 Sannsynlighetsvurdering¹⁵

Hvor ofte en uønsket hendelse kan inntreffe uttrykkes ved hjelp av begrepet sannsynlighet (hendelsesfrekvens). Sannsynlighetsvurderingen bygger på historiske data, ulykkesstatistikk, lokalkunnskap/erfaringer, ekspertvurderinger, farekartlegging og utviklingstrender. Disse vurderingene gjøres av prosjektgruppen/arbeidsgruppene.

Sannsynlighetskategorier

Kategori	Tidsintervall	Sannsynlighet (pr. år)	Forklaring
E	Oftere enn 1 gang i løpet av 10 år	>10 %	Svært høy
D	1 gang i løpet av 10 til 50 år	2-10 %	Høy
C	1 gang i løpet av 50 til 100 år	1-2 %	Middels
B	1 gang i løpet av 100 til 1000 år	0,1-1 %	Lav
A	Sjeldnere enn 1 gang i løpet av 1000 år	<0,1 %	Svært lav

2.6.2 Sårbarhetsvurdering

Det skal vurderes om kritiske samfunnsfunksjoner blir berørt som følge av den uønskede hendelsen, og hvor sårbare disse berørte funksjonene er for hendelsen. Dersom hendelsen medfører svikt i en eller flere slike samfunnsfunksjoner, vil dette kunne endre konsekvensen av hendelsen. Dette må derfor beskrives nærmere i analysen. I en slik sårbarhetsvurdering skal det også vurderes hvorvidt kommunen er i stand til å håndtere hendelsen og til å opprettholde og gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet. Sårbarheten henger derfor nøye sammen med både sannsynlighet og konsekvens.

I en slik sårbarhetsvurdering kan man spørre seg følgende spørsmål:

- Hvilke kritiske samfunnsfunksjoner blir berørt av den uønskede hendelsen?
- Hvilke kritiske samfunnsfunksjoner er kommunen avhengig av for å håndtere den uønskede hendelsen?
- Hvilke konsekvenser vil bortfall av funksjonen ha for:

¹⁵ Sannsynlighetskategoriene kan flyttes alt etter konsekvenser i den gitte kommunen. Det er opp til kommunene selv å justere og velge denne. Gitte kategorier er kun et veiledende eksempel.

- Andre kritiske samfunnsfunksjoner
- Kommunens håndtering av den uønskede hendelsen, herunder kommunens evne til å opprettholde og gjenoppta sin virksomhet
- Samfunnsverdiene (se tabell 1 i DSBs veileder)

2.6.3 Konsekvensvurdering

Samfunnsverdier og konsekvenstyper

Befolkningens sikkerhet og trygghet	
Samfunnsverdier	Konsekvenstyper
Liv og helse	Dødsfall Skader og sykdom
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov Forstyrrelser i dagliglivet
Natur og miljø	Langtidsskader på naturmiljø Langtidsskader på kulturmiljø/-minner
Materielle verdier	Økonomiske tap

Konsekvensene systematiseres i de fire samfunnsverdiene under. Både de direkte og indirekte konsekvensene av den uønskede hendelsen skal vurderes. Direkte konsekvenser skjer som følge av hendelsen, mens de indirekte konsekvensene skjer som følge av svikt i de kritiske samfunnsfunksjonene¹⁶.

Konsekvenskategorier¹⁷

Liv og helse

Kategori	Konsekvens	Liv og helse	Skader og sykdom
1	Svært små	Ingen personer	1-2 personer
2	Små	1-2 personer	3-5 personer
3	Middels	3-5 personer	6-20 personer
4	Store	6-10 personer	20-100 personer
5	Svært store	> 10 personer	> 100 personer

Stabilitet – manglende dekning av grunnleggende behov/ forstyrrelser i dagliglivet

Konsekvenskategoriene A-E benyttes også her.

Antall berørte	< 50 personer	50-200 personer	200-1000 personer	> 1000 personer
Varighet				

¹⁶ For nærmere informasjon om hvordan dette beregnes knyttet opp mot de ulike konsekvenskategoriene, se vedlegg 2 s. 55 i DSBs veileder.

¹⁷ Konsekvenskategoriene for de ulike konsekvenstypene kan flyttes alt etter konsekvenser i den gitte kommunen. Det er opp til kommunene selv å justere og velge denne. Gitte kategorier er kun et veiledende eksempel.

> 7 dager	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5	Kategori 5
2-7 dager	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5
1-2 dager	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
< 1 dag	Kategori 1	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3

Natur og miljø – Skade på naturmiljø

Konsekvenskategoriene 1-5 benyttes også her.

Geografisk utbredelse	< 3 km ² /km	3-30 km ² /km	30-300 km ² /km	> 300 km ² /km
Varighet				
> 10 år	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4	Kategori 5
3-10 år	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4

Fredningsstatus/ verneverdi Grad av ødeleggelse	Verneverdige kulturminner	Verneverdige kulturmiljø	Fredete kulturminner	Fredet kulturmiljø
Omfattende ødeleggelse	Kategori B	Kategori C	Kategori D	Kategori E
Begrenset ødeleggelse	Kategori A	Kategori B	Kategori C	Kategori D

Materielle verdier

Kategori	Økonomiske tap
1	< 100 mill. kroner
2	10-500 mill. kroner
3	0,5-2 mrd. kroner
4	2-5 mrd. kroner
5	> 5 mrd. kroner

2.6.4 Risikomatrise

Alle identifiserte hendelser gis en tallverdi for sannsynlighet og en tallverdi for konsekvens, jf skalaen ovenfor. På bakgrunn av gitt tallverdi beregnes risikoen (sannsynlighet multiplisert med konsekvens) og hendelsen får dermed en rangering og plassering i risikomatrisen.

		KONSEKVENSER					
		Svært små	Små	Middels	Store	Svært store	
SANNSYNLIGHET	Svært høy						5
	Høy						4
	Middels						3
	Lav						2
	Svært lav						1
		A	B	C	D	E	

- Rød:** Høy /uakseptabel risiko – oppfølging og tiltak bør settes inn!
- Gul:** Middels risiko – oppfølging og tiltak bør vurderes!
- Grønn:** Lav /akseptabel risiko

For tiltak som havner på gult/rødt må oppfølging vurderes, da enten som tiltak i beredskapsplanen, økonomiplan/planlegging eller tiltak som skal håndteres på sektor.

Sammen med bruk av risikomatrisen er det viktig at risikovurderingene av hver hendelse fremkommer kvalitativt i analyseskjemaene.

2.6.5 Overførbarhet og følgehendelser

Overførbarhet innebærer at prosjektgruppen vurderer om lignende hendelser som vurderes kan inntreffe andre steder i kommunen, og ikke bare i ett bestemt område.

I en kommune kan det ofte være snakk om en kjede av hendelser. Risikovurderingen omfatter derfor eventuelle samtidige hendelser (f. eks storm og brann) og følgehendelser (for eksempel skred som følge av flom, og strømbrudd som følge av storm).

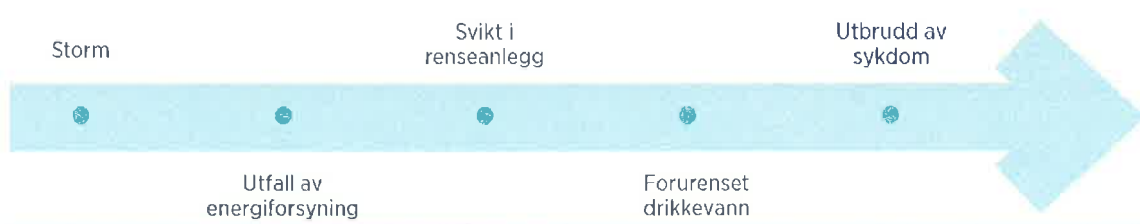
3. HELHETLIG ROS-ANALYSE FOR SALANGEN KOMMUNE

3.1 Identifisering av uønskede hendelser

På bakgrunn av kommunebeskrivelsen, sektor-analyser/innspill, farekartlegginger, helhetlig risiko analyse for Troms fylke og de krav som følger av forskrift om kommunal beredskapsplikt, har styringsgruppa på bakgrunn av forslag fra prosjektgruppa besluttet at følgende uønskede hendelser med potensielt store konsekvenser skal være gjenstand for videre analyse.

1. Menneskelig svikt og systemsvikt	2. Naturhendelser	3. Tilsiktede uønskede hendelser
1.1. Bortfall av strøm, tele- og data	2.1. Snørås vei	3.1. Terrorhandling – skole / barnehage
1.2. Drikkevannsforsyning	2.2. Snørås generelt	
1.3. Smittevern	2.3. Flom	
1.4. Større ulykke langs veg	2.4. Jordskred / kvikkleireskred	
1.5. Atomykke/Radioaktivt nedfall	2.5. Havnivåstigning	

Flere hendelser kan lede til samme svikt i kritiske samfunnsfunksjoner og eller ha samme følgekonsekvens (gjensidig avhengighet) og trenger derfor bare analyseres en gang. Nedenfor vises eksempel på hvordan hendelsen *storm* kan lede til svikt i kritisk infrastruktur/samfunnsfunksjoner med følgehendelser. Man bør derfor se på samtidige hendelser (f. eks storm og brann) og følgehendelser (for eksempel skred som følge av flom, og strømbrudd som følge av storm).

3.2 Risiko- og sårbarhetsvurdering av uønskede hendelser (analyse)

Det er gjort ei risiko- og sårbarhetsvurdering av hver enkelt hendelse som er valgt ut ved hjelp av et eget «Analyseskjema». I risikovurderingen vurderes hvilke hendelser som kan inntreffe, sannsynligheten for at de inntreffer og hvilke konsekvenser disse hendelsene kan få. For hver hendelse er følgende vurdert:

- Hendelsesforløpet
- Årsaker
- Identifiserte eksisterende tiltak
- Sannsynlighet
- Sårbarhet
- Konsekvenser
- Behov for befolkningsvarsling og evakuering
- Usikkerhet
- Styrbarhet
- Forslag til nye tiltak og forbedring av eksisterende tiltak
- Overførbarhet

I forhold til kravene i forskriftens § 2, tredje ledd sier analysen noe om følgende:

- Hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre
- utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur
- Kommunens evne til å opprettholde/gjenoppta egen virksomhet/tjenesteproduksjon,
- Eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen, f. eks. klimaendringer
- Behovet for befolkningsvarsling og evakuering

Det er benyttet et analyseskjema for hver hendelse. Eventuelle følgehendelser og svikter som følge av den utløsende hendelsen (f. eks svikt i renseanlegg som følge av strømbrudd, som igjen er forårsaket av en storm), er vurdert som en ny hendelse.

Helhetlig ROS – Analyseskjema

Nr.	1	Uønsket hendelse	Snøras over fylkesveg 152		
Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold					
<p>Snøras i området Salangslia. Dette går som regel over fylkesveg 152 som går til Lavangnes. Det er ikke bebyggelse i rasfarlig område, men både ved stor rasfare og ved ras vil vegen til Lavangnes være stengt. I verste fall kan ras ta med seg kjøretøy.</p> <p>Salaks AS har en lokasjon ved Salangslia i det skrdutsatte området. Lokasjonen har eksistert i 15 år. Frem til i dag har snøras ikke påvirket drifta på anlegget, men anlegget ligger innenfor risikoområdet som er angitt på NVE's skredkart.</p>					
Årsaker					
Stort snøfall, vind fra øst og temperaturer som normalt kan generere rasfare.					
Identifiserte eksisterende tiltak					
<ul style="list-style-type: none">• Når vær-situasjonen er slik at det genereres rasfare, mottar kommunen varsel fra Statens vegvesen om at vegen stenges.• Beboerer på Lavangnes varsles på dette grunnlag.• Det er opprettet avtale med Salaks AS for nødvendig båttransport til/fra Lavangnes. Kan også benyttes ved ev. evakuering.• Kontakt med frivillige redningsorganisasjoner er etablert (Røde kors og Norske redningshunder)					
Sannsynlighet		A E C I F Forklaring			
				☒ Oftere en 1 gang ila. 10 år	
Begrunnelse for sannsynlighet					
Stenging av veg, enten pga. rasfare eller som følge av ras, skjer ofte. Om ikke årlig, så i alle fall 2-3 hvert år.					
Sårbarhetsvurdering					
<p>Angjeldende vegstrekning er den mest rasutsatte i Salangen. Tiltak for å håndtere isolasjon av beboere på Lavangnes, ansees som betryggende.</p> <p>Det er utført egen konsekvensutredning og ros-analyse for oppdrettslokasjonen i området ifm. kystsoneplanen. Denne konkluderer med at eksisterende drift og plassering er innenfor akseptabel risiko.</p> <p>Den største risiko er dersom rasfaren ikke er tilstrekkelig fanget opp i forkant slik at veien stenges, og at det utløses ras. Den kan da ramme biltrafikken og i verste fall buss som trafikkerer området to ganger daglig.</p>					

Nr. 1 Uønsket hendelse		Snøras over fylkesveg 152					
Konsekvensvurdering							
Samfunnsverdi	Konsekvenstyp	1	2	3	4	5	Forklaring
Liv og helse	Dødsfall		X				1-2
	Skader og sykdom		X				3-5
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov	X					<1 dag
	Forstyrrelser i dagliglivet		X				2-7 dager
Natur og miljø	Langtidsskader – naturmiljø	X					
	Langtidsskader – kulturmiljø	X					
Materielle verdier	Økonomiske tap	X					
Samlet begrunnelse av konsekvens							
I forhold til liv og helse, så er sjansen for at kjøretøy blir tatt av ras forholdsvis liten. Men dersom det skulle skje, vil det kunne ha alvorlige konsekvenser. Et kjøretøy vil fort kunne bli feid ut i sjøen.							
Behov for befolkningsvarsling	Gjennomføres ved direkte telefonkontakt med den enkelte husstand når veien stenges.						
Behov for evakuering	Kan være aktuelt i særlige tilfeller. Gjennomføres iht. avtale med Salaks.						
Usikkerhet	Lav	Begrunnelse Området er klart definert som skredfarlig. Konsekvenser er også tydelige.					
Styrbarhet	Lav	Begrunnelse Tiltak knyttet til rassikring av området ansees som ikke overkommelig innenfor gjeldende samfunnsøkonomiske kriterier. Etablerte tiltak knyttet til varsling/stenging er det man kan anse som realistisk tiltak.					
Forslag til tiltak							
<ul style="list-style-type: none"> • Sikre nødvendig kapasitet for søk og redning i sjø. Gjelder både båt og dykkerkapasitet. • Sikre nødvendig ressurstilgang for søk og redning i ras (Sivilforsvaret og frivillige organisasjoner) 							
Overførbarhet							
<p>Analysen er i hovedsak overførbar til FV848, Myre-Ibestad (Mjøsundveien). Her vil det ikke være nødvendig med alternativ transport, da det er mulig å kjøre via Harstad.</p> <p>Risikoårsak vil være endret i forhold til vindretning, da det først og fremst vill være vind fra nordvest som vil generere opphopning av skredfarlige skavler i dette området.</p> <p>Konsekvensene vil kunne være større da dette er en betydelig mer trafikkert strekning, men hyppigheten av skred er betydelig mindre enn for FV 152.</p>							

Nr.	2 Uønsket hendelse	Snøras – terreng
Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold Snøskred utløst av skiløpere eller snøscootere i uveisom område og som rammer et eller flere mennesker. Situasjon kombinert med dårlig vær/stort snøfall i periode med begrenset dagslys.		
Årsaker Stort snøfall, vind som bidrar til opphopning av snø på lesiden og temperaturer som normalt kan generere rasfare.		
Identifiserte eksisterende tiltak Det er utarbeidet kartgrunnlag som viser skredfarlig område med grunnlag i terrenghelning og kjente ras. Dette må sammenholdes med lokalkunnskap og faktisk terrengvurdering		
Sannsynlighet	A B C D E	Forklaring
		1 gang i løpet av 10-50 år
Begrunnelse for sannsynlighet Begrunnelsen forutsetter ras som berører mennesker. Salangen har innenfor aktuelle tidskategori ikke hatt rasulykker som har berørt mennesker. Men antall rasulykker som involverer mennesker har hatt en kraftig økning de siste årene. Årsaken synes å være en økt aktivitet på ski og med scooter, delvis i form av ekstremsportutøvelse.		
Sårbarhetsvurdering Salangen kommune har ikke de mest interessante områdene for toppotentusiaster eller tilsvarende aktiviteter. Men en viss aktivitet av først og fremst lokale innbyggere finner sted. Det registreres til tider svært risikofylt aktivitet med snøscooter i vårt område hvor man bl.a. bedriver såkalt highmarking. Områdene hvor denne trafikken foregår er ganske uforutsigbar, da scootere beveger seg over store områder på kort tid. Som oftest foregår dette med flere scootere sammen. Denne gruppen har også som oftest liten kunnskap om skred og skredfare.		

Nr. 2 Uønsket hendelse		Snøras – terreng					
Konsekvensvurdering							
Samfunnsverdi	Konsekvenstyp e	1	2	3	4	5	Forklaring
Liv og helse	Dødsfall		X				1-2 dødsfall
	Skader og sykdom		X				3-5 skader
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov	X					
	Forstyrrelser i dagliglivet	X					
Natur og miljø	Langtidsskader - naturmiljø	X					
	Langtidsskader - kulturmiljø	X					
Materielle verdier	Økonomiske tap	X					
Samlet begrunnelse av konsekvens							
Erfaringsvis vil ras utløst av menneskelig aktivitet slik som her er aktuelt, gi dramatiske konsekvenser. Ofte med dødelig utgang.							
Behov for befolkningsvarsling		Generell varslig om skredfare er godt innarbeidet gjennom både media og vi Varsom.no.					
Behov for evakuering							
Usikkerhet	Lav	Begrunnelse Risiko og konsekvenser bygger på et betydelig erfaringsgrunnlag					
Styrbarhet	Middels	Begrunnelse Kan til en viss grad påvirkes gjennom informasjon og kontroll					
Forslag til tiltak							
<ul style="list-style-type: none"> • Kartgrunnlag for mulige skredfarlige områder. • Vurdering av snørasfare i forbindelse med godkjenning av skiløyper. • Omlegging av skiløyper i utsatte snørasområder. • Informasjons- og holdningskampanjer • Økt kontroll av ulovlig scootertrafikk 							
Overførbarhet							

Nr.	3	Uønsket hendelse	Flom - Elvenes										
Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold													
Flom i Salangselva i månedsskiftet mai/juni. Elva går over sine bredder og rammer bebyggelse på Elvenes.													
Årsaker													
Store nedbørsmengder kombinert med kraftig snøsmelting													
Identifiserte eksisterende tiltak													
<ul style="list-style-type: none"> Elveforebygging er gjennomført på begge sider av elva i "yttersvinger" som erosjonssikring. 													
Sannsynlighet													
A B C D E Forklaring													
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td>1 gang i løpet av 10-50 år.</td> </tr> </table>											X		1 gang i løpet av 10-50 år.
				X		1 gang i løpet av 10-50 år.							
Begrunnelse for sannsynlighet													
Sannsynlighet er satt ut fra erfaringer frem til i dag, samt med relatering til den klimaendringen som er bebudet.													
Sårbarhetsvurdering													
<p>Bebyggelsen i Salangen er forholdsvis lite utsatt for flom. Det foreligger ikke eget flomsonekart for kommunen. Men jevnlig blir det flom i Salangsvassdraget av et slikt omfang at elva flyter ut over sine bredder. Kritisk område er først og fremst Elvenes i Øvre-Salangen. Sist kjente flom av et slik omfang var våren/forsommeren 1997. Evaluering og konklusjon etter denne flommen var at omfanget var på et nivå over 100-års verdi, men at den ikke var kritisk for infrastruktur og bebyggelse langs elva. Flommen var litt over nivået for flommen i 1993. Historiske dokumenter viser at den antagelig største flommen som er registrert i vassdraget, var høsten 1959. Vannstanden var den gang oppe i bakken mot kapellet på Elvenes. Ut fra kotehøyde så tilsier dette at bebyggelse langs den kommunale vegen på Elvenes vil være rammet, og at den vil nærme seg bebyggelsen som ligger på høyderyggen i forlengelsen fra kapellet.</p> <p>En flom på dette nivå eller større, vil medføre materielle skader etc. på Elvenes. Sannsynligheten for en slik flom vil være økende relatert til klimaendringene som er bebudet.</p>													
Konsekvensvurdering													
Samfunnsverdi	Konsekvenstype	1	2	3	4	5	Forklaring						
Liv og helse	Dødsfall	X											
	Skader og sykdom	X											
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov	X					<1 dag						
	Forstyrrelser i dagliglivet		X				<50 personer i 2-7 dager						
Natur og miljø	Langtidsskader - naturmiljø	X											
	Langtidsskader - kulturmiljø	X											
Materielle verdier	Økonomiske tap	X					<100 mill i potensielt skadeomfang						
Samlet begrunnelse av konsekvens													
Mulighet for varsling og det potensielle omfanget tilsier at det ikke er risiko for liv og helse. Konsekvenser vil være vanninntrenging i bygninger og oversvømmelse av landbruksareal og veier. Kan være risiko for forurensning fra gjødselkjeller og septiktanker. Drikkevannsforsyning vil ikke være truet.													
Behov for befolkningsvarsling	Varsling vil være nødvendig. Tiltak og håndtering av situasjonen vil kunne gjennomføres i nær dialog med berørte.												

Behov for evakuering		Evakuering kan være aktuelt ved omfang som her beskrevet. Vil håndteres innenfor planlagt kommunal kapasitet.
Usikkerhet	Lav	Begrunnelse Erfaringsgrunnlaget for den konkrete situasjonen er høvelig god.
Styrbarhet	Middels	Begrunnelse Kommunen har mulighet til å iverksette noen tiltak
Forslag til tiltak <ul style="list-style-type: none">• Innlede dialog med NVE for vurdering av nye sikringstiltak og fastsetting av fremtidige flomsone (etablere flomsonekart)• Vurdering av mulig byggeforbud mellom kommuneveg og elv (utredes opp mot ev. bygningstekniske tiltak)		
Overførbarhet Omr. Eivelund camping		

Nr.	4	Uønsket hendelse	Stormflo/Havnivåstigning – Sjøvegan sentrum (Strandveien)				
Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold							
Som følge av stormflo flyter vannet inn over Lund-planet i Sjøvegan sentrum og deler av Strandveien. Vann trenger inn i butikklokalene på dette området.							
Årsaker							
Oppvarming av havet og ismelting på land er årsaken til dette, kombinert med stormflo.							
Identifiserte eksisterende tiltak							
Pr. i dag er det under bygging en skjermingsmolo som strekker seg ut fra omr. Felleskjøpet og ca. 270m utover. Denne vil bidra til å redusere bølgeeffekten inn over land mot den mest utsatte bygningsmassen og infrastrukturen i aktuelle område.							
Sannsynlighet							
		A	B	C	D	E	Forklaring
				X			1 gang i løpet av 50-100 år.
Begrunnelse for sannsynlighet							
Bygger på DSB's rapport for estimert havnivåstigning hvor tallene som her er lagt til grunn gjelder år 2100. Det vil være en gradvis økning opp mot dette hvor risikoen er økende jo nærmere man kommer dette tidspunkt.							
Sårbarhetsvurdering							
<p>Klimaendringene i årene fremover vil føre til økt havnivåstigning, stormflo og bølgepåvirkning. DSB sin rapport "Havnivåstigninger i norske kystkommuner" (2009) viser estimer for havstigning for Salangen kommune. Rapporten inneholder nivåer for havstigning og stormflo for årene 2050 og 2100. Differansen mellom landheving og havnivåstigning er estimert til 50 cm, og i verste fall 85 cm. Rapporten viser estimat for stormflo opp til 2,54 m og i verste fall 2,89 m over NN1954 (nullpunkt i norske landkart).</p> <p>I Salangen vil det først og fremst være Sjøvegan sentrum, med området fra "Narvesen-bygget" langs Strandveien og frem til bensinstasjonen Best, som ligger utsatt. Antagelig vil flere av forretningsbyggene på begge sider av Strandveien på denne strekningen få vann inn i lokalene på gateplan. Det foreligger høydemål for flere punkter langs sjøkanten. Disse varierer fra 1,76m opp til 2,8m. Planet på Lund-brygga ligger på 2,42m. Under springfloa i november 2011, hvor vannivået nådde opp til ca. 2 m over NN1954, fløt vannet så vidt inn på planet mellom Rema 1000 og Felleskjøpet. Den gangen var havet helt blikkstilte, noe som forhindret skader.</p> <p>Berørte område gjelder hovedsakelig næringsbygg. Alle lokaler på bakkeplan er knyttet til butikkdrift, lager og bensinstasjon. Men i Rema-bygget er det leiligheter i 2. og 3. etg. Det antas at disse ikke vil bli direkte berørt, men adkomst vil kunne bli begrenset eller avskjæres helt. Det forutsettes også at dersom evakuering kan bli nødvendig, så vil det kunne skje under sikre og kontrollerte forhold.</p>							

Nr.	4	Uønsket hendelse						Stormflo/Havnivåstigning – Sjøvegan sentrum (Strandveien)
Konsekvensvurdering								
Samfunnsverdi		Konsekvenstype	1	2	3	4	5	Forklaring
Liv og helse	Dødsfall	X						Ingen
	Skader og sykdom	X						1-2
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov	X						<1 dag
	Forstyrrelser i dagliglivet			X				50-200 personer i 2-7 dager
Natur og miljø	Langtidsskader - naturmiljø	X						
	Langtidsskader - kulturmiljø	X						Museumsmiljøet på brygga kan bli skadet.
Materielle verdier	Økonomiske tap		X					10-500 mill i potensielt skadeomfang
Samlet begrunnelse av konsekvens								
Det forutsettes at skadeomfanget knyttet til en havnivåstigning slik som her beskrevet, vil dreie seg om materielle skader (materiell, inventar etc.).								
Behov for befolkningsvarsling		Varsling vil være nødvendig, men det forventes at media også vil ha stort fokus på dette i forkant av en slik stormflo.						
Behov for evakuering		Kan være aktuelt i særlige tilfeller, men generelt så vil en springflo vare i over en del timer hvor berørte kan organisere seg selv.						
Usikkerhet	Høy	Begrunnelse <u>Regjeringsdokument - Klimatilpasning i Norge</u> : Klimaprognoser er usikre. Endringene som er basert på kompliserte beregninger der mange ulike faktorer samvirker. Beskrivelsen kan best betraktes som resultatet av en av flere mulige utviklingsbaner, et resultat som i følge dagens klimamodeller er mer sannsynlig enn andre resultater.						
Styrbarhet	Lav	Begrunnelse I forhold til den faktiske situasjonen hvor bebyggelse og infrastruktur ligger på det nivået som det gjør i dag, så er forebyggende tiltak rettet mot faktisk situasjon begrenset ut over det som her fremkommer.						
Forslag til tiltak								
<ul style="list-style-type: none"> • Hensyntas i arealplanlegging og bygge- og anleggstiltak. • Økte krav til infrastruktur og bygg pga klimaendringer. • Etablering av bestemmelser for minimum byggehøyder over havet i kommunen. 								
Overførbarhet								
<ul style="list-style-type: none"> • Området ved Elvelund camping vil også bli berørt. Vil gjelde servicehus/cafe, samt helårsparkerte campingvogner. • Garsnes brygge vil bli berørt. Vil gjelde restaurant. Molo er under bygging og vil være et viktig bidrag som bølgebryter. 								

Nr.	5	Uønsket hendelse	Jordskred og kvikkleireskred						
Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold									
Jord- og kvikkleireskred i område med bebyggelse og/eller infrastruktur.									
Årsaker									
Kvikkleire (og andre typer av sensitiv leire) dannes i Norge i områder med marin leire, det vil si leire som opprinnelig er avsatt i saltvann og på grunn av landheving etter istiden nå finnes nær eller over havnivå. Ut fra vår geografi og ovennevnte faktorer, så kan det være områder med kvikkleire i vår kommune. Utløsende årsaker kan være erosjon, store nedbørsmengder, anleggsvirksomhet									
Identifiserte eksisterende tiltak									
Det er ikke foretatt en offentlig kartlegging av mulige kvikkleireforekomster i Salangen. Hvorvidt enkeltområder er undersøkt ut fra private initiativ er ikke kjent. Det er således heller ikke besluttet tiltak som særlig er rettet inn mot en slik hendelse.									
Sannsynlighet									
	A	B	C	D	E	Forklaring			
		X				1 gang i løpet av 100-1000 år (0,1%-1%)			
Begrunnelse for sannsynlighet									
Sannsynlighet bygger utelukkende på statistisk materiale kombinert med prognoser knyttet til økte nedbørsmengder og ekstremvær.									
Sårbarhetsvurdering									
Et skred av et visst omfang kan berøre bebyggelse med opptil flere boenheter og i verste fall medføre dødsfall. Videre så kan både veinett og strømforsyning rammes. Landskap kan bli betydelig berørt og jordbruksareal kan gå tapt.									
Konsekvensvurdering									
Samfunnsverdi		Konsekvenstype		1	2	3	4	5	Forklaring
Liv og helse	Dødsfall		X						1-2 døde
	Skader og sykdom		X						3-5 skadde
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov	X							1-2 dager for inntil 50 personer
	Forstyrrelser i dagliglivet		X						2-7 dager for inntil 50 personer
Natur og miljø	Langtidsskader - naturmiljø		X						<3km2 rammes for mer en 10 år.
	Langtidsskader - kulturmiljø	X							Ingen kjente kulturminner registrert
Materielle verdier	Økonomiske tap	X							<100 mill.
Samlet begrunnelse av konsekvens									
Ut fra bebyggelse og infrastrukturen i kommunen er det vurdert hvordan omfang og konsekvens kan slå ut. Tap av menneskeliv anses som lav da slike ras utvikler seg over noe tid (timer/dager) og det vil være mulig å varsle når et ras begynner å utvikle seg. (ref. Rissaraset i 1978, en omkom, ikke av raset men av flodbølgen på andre siden av vannet). Det vil bli store materielle skader.									
Uten konkrete opplysninger om risikoområder er det vanskelig å gjøre en slik vurdering mer eksakt enn dette.									
Behov for befolkningsvarsling		Det vil neppe være mulig eller behov for å foreta en befolkningsvarsling i tråd med beredskapsplanen. Det må forutsettes en varsling direkte til berørte av politi eller naboer etc.							
Behov for evakuering		Behov for evakuering gjøres på stedet av politi.							

Usikkerhet	Høy	Begrunnelse Skredkartlegging ikke foretatt.
Styrbarhet	Middels	Begrunnelse Kartlegging av områder kan gjennomføres
Forslag til tiltak <ul style="list-style-type: none">• Nærmere kartlegging fra NVE av mulige skredfarlige områder.• Undersøkelser/vurdering i forbindelse med areal- og samfunnsplanlegging og bygg- og anleggstiltak.• Fokus på skredfare ved anleggelse av nye veger og på vedlikehold av vegnettet – dimensjonering av stikkrenner og plassering av stikkrenner.• Skredfarekart vil være til stor nytte for kommunene ved generell arealplanlegging, for å utarbeide beredskapsplaner, samt for å kartlegge eventuelle behov for sikringstiltak.• Kompetanseheving i skogbruket om vedlikehold av skogsbilvegnettet med fokus på drenering.• Kompetanseheving i jordbruket.• Gjennomgang av kommunalt vegnett mht stikkrenner – skredfare		
Kvikkleireskred <p>I områder under marin grense der kvikkleireskredfaren kan være tilstede, må det ved utarbeidelse av reguleringsplan gjennomføres en geoteknisk utredning av kvikkleireskredfaren. Dersom det påvises kvikkleire i planområdet må områdestabiliteten for faresonen for kvikkleireskred dokumenteres og avbøtende tiltak inn i planbestemmelsene. Vurderingen må også inkludere eventuelle deler av kvikkleiresonen som ligger utenfor reguleringsplanområdet. Dokumentasjonen fra geotekniker må vise at det vil være tilfredsstillende sikkerhet både i anleggsfasen og permanent. Det må komme fram hva den beregnede områdestabiliteten er per i dag, og hvor mye områdestabiliteten vil endres. Eventuelle risikoreduserende tiltak må beskrives og virkningene av dem dokumenteres. Sikkerhetsnivå er gitt i byggeteknisk forskrift § 7-3.</p>		
Jordskred <p>Ved planlegging og realisering av nye bygg- og anleggstiltak i eller i umiddelbar nærhet av skråninger på 30° eller brattere skal faren for jordskred kartlegges.</p> <p>I områder utsatt for skredfare kreves det i forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplaner og ved søknad om deling- og byggesaker nærmere undersøkelse av skredfaren. Sikkerhetsnivå er gitt i byggeteknisk forskrift § 7-3.</p>		
Overførbarhet <p>Gjelder generelt</p>		

Nr.	6 Uønsket hendelse	Skoleskyting			
Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold					
<p>En ung mann tar seg inn på Sjøvegan skole og videre inn på klasserom med våpen. Han opptrer truende og høylydt på sin veg gjennom bygningen. Det løses skudd inne på klasserommet som høres både inne på skolen og utenfor. Det skapes betydelig panikk og en uoversiktlig situasjon.</p>					
Årsaker					
<p>Det har i de siste årene vært alvorlige voldshandlinger knyttet til skoler i utlandet, f. eks. i Newport i USA hvor 26 personer ble drept, i Tyskland hvor 16 personer ble drept og i Finland hvor 10 personer ble drept. Episodene i utlandet har til fellestrekk at en ung mann ankommer skolen, har med seg et eller flere våpen og skyter relativt målrettet lærere og elever. Gjerningsmannen tar deretter ofte sitt eget liv. Norge er nr. 11 i verden på statistikken over land med mest privateide våpen, det finnes over 1,3 millioner våpen i private hjem. I tillegg regner man med at det er mange ikke-registrerte våpen i Norge. Det har ikke vært tilsvarende episoder i Norge (hvis man ser bort fra 22. juli), men det har vært alvorlige trusler og enkelte voldsepisoder.</p> <p>Felles for omtrent alle tilsvarende episoder i utlandet er at de utføres av unge menn 16 – 22 år, som sliter med ensomhet, manglende sosial inkludering og at de har en eller flere psykiske lidelser. Stor tilgang til våpen gjør også at det statistisk er større mulighet for både drap og selvmord. Psykiske lidelser er økende i befolkningen, også blant ungdom. De aller fleste psykiske lidelser er ufarlige for andre personer, men det vil alltid være en andel personer med alvorlige psykiske lidelser som kan utgjøre en fare, sammen med sammensatte rusproblemer, og/ eller - flyktninger/ innvandrere som kommer fra voldsdominerte kulturer - flyktninger/ innvandrere som har blitt radikalisert.</p>					
Identifiserte eksisterende tiltak					
<p>Politiet har gitt ut en veileder i beredskapsplanlegging; "Alvorlige hendelser i barnehager og utdanninginstitusjoner", og har bistått vår skole og barnehage i utarbeidelse av beredskapsplan. Det er utarbeidet nasjonalt lovverk for oppbevaring og transport av våpen og ammunisjon. Det er utarbeidet eget tiltakskort for slik hendelse som en del av skolens beredskapsplan. Denne er kun tilgjengelig for skolens ansatte og kommuneledelsen.</p>					
Sannsynlighet					
A	B	C	D	E	Forklaring
	X				1 gang i løpet av 100 til 1000 år.
Begrunnelse for sannsynlighet					
<p>Verdi B er valgt ut fra samfunnsutviklingen med økende psykiske lidelser, økende radikalisering, flere ungdommer som kommer fra voldsdominerte kulturer. Samtidig så har det aldri forekommet en skoleskyting i Norge. Salangen er også et lite og forholdsvis oversiktlig samfunn hvor sjansen for å fange opp risikopersoner er større enn i eks. vis en by.</p>					
Sårbarhetsvurdering					
<p>Det vil være drepte og skadde elever og lærere. Det vil medføre stor frykt og kaos blant de gjenlevende. Situasjonen på skolen vil være uavklart over lengre tid så lenge gjerningsmannen befinner seg inne på skolen. Det vil være politiet som skal håndtere selve voldsepisoden, men kommunen må være forberedt på mange oppgaver knyttet til elever, medelever, lærere, pårørende, media osv. Også folk i nærområdet vil bli berørt gjennom behov for evakuering og avsperring av området. Stenging av FV851 vil også være sannsynlig. Samarbeid opp mot legevakt og sykehus for håndtering av skadde. Behov for hurtig informasjon til andre skoler i distriktet og lokalsamfunnet</p>					

Nr. 6 Uønsket hendelse		Skoleskyting					
Konsekvensvurdering							
Samfunnsverdi	Konsekvenstype	1	2	3	4	5	Forklaring
Liv og helse	Dødsfall				X		6-10
	Skader og sykdom			X			6-20
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov	X					
	Forstyrrelser i dagliglivet			X			Nærområdet kan bli avspærret og evakuert
Natur og miljø	Langtidsskader - naturmiljø	X					
	Langtidsskader - kulturmiljø	X					
Materielle verdier	Økonomiske tap	X					<100 mill.
Samlet begrunnelse av konsekvens							
<p>Med erfaring fra episoder i utlandet, ser det ut som om slike hendelser kan ramme 6 – 10 drepte og 6 – 20 sårede. En slik hendelse vil medføre en stor utrygghet for befolkningen og en form for «unntakstilstand» i en kort periode. Samfunnet generelt og ikke minst lokalsamfunnet spesielt vil bruke lang tid på å hele de skadene som har oppstått, jf. Utøya.</p>							
Behov for befolkningsvarsling	<p>På skolen: Behov for meget hurtig varsling. I nærområdet: Beboere og andre som oppholder seg der. Til pårørende og andre skoler, samt presse/media.</p>						
Behov for evakuering	<p>På selve skolen, avhengig av situasjonen. I nærområdet, kan skje etter ordre fra politiet.</p>						
Usikkerhet	Lav	Begrunnelse					
		<p>Relevante data og erfaringer er tilgjengelig, hendelsen er godt forstått og det er stor enighet blant ekspertene.</p>					
Styrbarhet	Lav	Begrunnelse					
		<p>Kommunen kan i liten grad påvirke selve situasjon, kun det som skjer i ettertid.</p>					
Forslag til tiltak							
<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegge muligheter for intern varsling av ansatte og lærere på skolene, f.eks ved hjelp av SMS-meldinger eller internt calling-anlegg. • Jobbe aktivt for å hindre mobbing, trakassering og sosial ekskludering. • Jobbe aktivt for å hindre radikaliserings blant ungdom. 							
Overførbarhet							
<ul style="list-style-type: none"> • Vasshaug barnehage – beredskapsplan og tiltakskort tilsvarende som for skolen er utarbeidet. • Andre etater, slik som NAV, barnevern og rus og psykiatri. 							

Nr.	7	Uønsket hendelse	Bortfall av drikkevannsforsyning		
Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold <p>Svikt i vannforsyningen til høydebasseng, Øvre Sjøvegan. Vasshaug pumpestasjon har som formål å pumpe vann opp til høydebasseng Øvre Sjøvegan. Derfra forsynes alle abonnenter vest for pumpestasjonen. Høydebassenget har kapasitet til min. et døgn drift uten at det pumpes inn vann. Ved langvarig bortfall av strøm eller stans av pumpene av andre årsaker, vil nevnte abonnenter miste vannforsyningen etter ca. et døgn.</p>					
Årsaker <p>Manglende drift av pumpeanlegg Vasshaug, enten som følge av teknisk svikt eller på grunn av strømbrudd.</p>					
Identifiserte eksisterende tiltak <p>Det er etablert to vannkilder inn mot ledningsnett. Det ene består av grunnvannsbrønner på Vasshaug og det andre består av Masterbakken vannforsyningsanlegg (damanlegg/nedslagfelt).</p>					
Sannsynlighet					
A B C D E Forklaring					
			X		1 gang pr- 10-50 år
Begrunnelse for sannsynlighet <p>Et vannanlegg består av tekniske komponenter som kan svikte. Det vil alltid være en viss sannsynlighet for det. Strømsvikt med varighet over 1 døgn vil også kunne som her antatt.</p>					
Sårbarhetsvurdering <p>Drikkevannsforsyningen i Salangen er generelt av betryggende kvalitet med et godt teknisk anlegg. Det to separate vannkilder av godkjent kvalitet som er koblet inn på ledningsnett, med mulighet for innkobling av et tredje godkjente anlegg (Rognså) dersom de to førstnevnte skulle være slått ut. Sistnevnte har dog ikke tilstrekkelig kapasitet for å forsyne alle abonnenter. Plasseringen av de forskjellige vannkildene gjør at man kan koble om i flere retninger ved eksempelvis ledningsbrudd.</p> <p>Dersom det ikke er mulig å pumpe vann opp til høydebassenget, vil vannforsyningen til abonnenter vest for Vasshaug stanse opp etter ca. 1 døgn. I praksis vil dette være størstedelen av abonnentene. Størst risiko er knyttet til langvarig strømbrudd. Svikt i pumpesystem som gir full stopp er mindre sannsynlig, da man har to pumper som hver for seg har kapasitet til å fylle høydebassenget.</p>					

Nr. 7 Uønsket hendelse		Bortfall av drikkevannsforsyning					
Konsekvensvurdering							
Samfunnsverdi	Konsekvenstype	1	2	3	4	5	Forklaring
Liv og helse	Dødsfall	X					
	Skader og sykdom	X					
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov		X				< 1 dag for 200-1000 personer
	Forstyrrelser i dagliglivet			X			1-2 dager for 200-1000 personer
Natur og miljø	Langtidsskader - naturmiljø	X					
	Langtidsskader - kulturmiljø	X					
Materielle verdier	Økonomiske tap	X					
Samlet begrunnelse av konsekvens							
Med utgangspunkt i sårbarhetsvurderingen er det antatt at bortfall av vannforsyning har konsekvens vurdert slik det her fremkommer.							
Behov for befolkningsvarsling		Kommunens hjemmeside, ev. NRK Troms					
Behov for evakuering		Ikke aktuelt					
Usikkerhet	lav	Begrunnelse Det foreligger god kunnskap om vannforsyningsanlegget og risikoforhold knyttet til dette.					
Styrbarhet	Høy	Begrunnelse Kommunen kan kontrollere/styre situasjonen					
Forslag til tiltak							
<ul style="list-style-type: none"> Innkjøp av et nytt aggregat med kapasitet til å drive Vasshaug pumpestasjon. Sikre gode rutiner for ettersyn og vedlikehold av pumpeanlegget, og vannforsyningssystemet for øvrig. Planlegge for utkjøring av vann ved bruk av tankbil iht. beredskapsplan 							
Overførbarhet							
Ingen							

Nr.	8	Uønsket hendelse	Utbrudd av pandemi – smittsom sykdom		
Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold					
<p>Influenza utbrudd i befolkningen i Salangen. Nytt virus – befolkningen har ikke naturlige smittestoffer. Risikogrupper er spesielt utsatt.</p> <p><i>Pandemisk influensa (definisjon): Pandemisk influensa er betegnelsen på en influensasykdom som skyldes et helt nytt virus som ingen er immune mot. Dette viruset vil spre seg raskt gjennom hele verden og vil kanskje gi mer alvorlig sykdom</i></p> <p>I vår del av verden regnes pandemisk influensa som en av de mest sannsynlige årsaker til akutte krisetilstander. Pandemier opptrer med noen tiårs mellomrom. Ikke bare blir det flere syke, men en større andel utenfor de tradisjonelle risikogrupperne kan få alvorligere sykdom eller død.</p> <p>Salangen kommune har asylmottak og bosetter en viss andel flyktninger hvert år. Mange av disse kommer fra høyendemiske land, hvor tuberkulose er svært utbredt. Noen av disse kommer som kvoteflyktninger direkte fra det høyendemiske landet.</p>					
Årsaker					
Smittemåte: dråpe- og kontaktsmitte. Luftsmitte forekommer også					
Identifiserte eksisterende tiltak					
<ul style="list-style-type: none">• Tilbud om vaksinasjon (anbefalt for alle i utsatt grupper + helsepersonell)• Hygienetiltak (hostehygiene, håndvask)• Begrense ansamling av mennesker					
Sannsynlighet					
A B C D E Forklaring					
			X		1 gang i løpet av 10 til 50 år
Begrunnelse for sannsynlighet					
<ul style="list-style-type: none">• Oppstår med noen 10-års mellomrom (kilde: Folkehelseinstituttet).• Planleggingsscenariet iht. Nasjonal beredskapsplan for pandemisk influensa:<ul style="list-style-type: none">- 50% av befolkningen blir smittet- Halvparten av de smittede blir syke (25% av befolkningen)					
Sårbarhetsvurdering					
<ul style="list-style-type: none">• Risikogrupper er spesielt utsatt: gravide, beboere i omsorgsboliger og sykehjem, alle fra fylte 65 år, barn og voksne med diabetes, kronisk luftveissykdom, kronisk hjerte- og karsykdom, kronisk leversvikt, kronisk nyresvikt, kronisk nevrologisk sykdom eller skade, nedsatt infeksjonsforsvar, svært alvorlig fedme (BMI over 40), annen alvorlig kronisk sykdom• Sykdom rammer ansatte i helse- og omsorgstjenestene – det er vanskelig å opprettholde forsvarlig bemanning• Sykdom rammer ansatte i barnehage og småskoletrinnet – barnehage må stenges og det medfører problemer for en del arbeidstakere å komme seg på jobb selv om de er friske.					

Nr. 8 Uønsket hendelse		Utbrudd av pandemi – smittsom sykdom					
Konsekvensvurdering							
Samfunnsverdi	Konsekvenstype	1	2	3	4	5	Forklaring
Liv og helse	Dødsfall						10 dødsfall (1-2)
	Skader og sykdom				X		500 syke (1-2 mnd)
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov	X					1-2 dager for inntil 50 personer
	Forstyrrelser i dagliglivet			X			2-7 dager for inntil 50 personer
Natur og miljø	Langtidsskader - naturmiljø	X					Ikke relevant
	Langtidsskader - kulturmiljø	X					Ikke relevant
Materielle verdier	Økonomiske tap	X					Under 100 mill.
Samlet begrunnelse av konsekvens							
<p>Helse- og omsorgstjenestene må prioritere livsnødvendige aktiviteter (mat, medisiner, akutt sykdom). Vi må legge til grunn at vi må klare oss med færre personer på jobb noen dager.</p> <p>Stengt skole og barnehage skaper problemer for foreldre å komme på jobb</p> <p>Pandemisk influensa gir alvorligere sykdom enn vanlig influensa – flere dør, noen blir alvorlig syke</p>							
Behov for befolkningsvarsling		Ivaretas primært av statlige myndighet					
Behov for evakuering		Kan være behov for å flytte omsorgstrengende personer					
Usikkerhet	Høy	Begrunnelse					
Usikkerhet om tidspunkt, type virus og spredningsforløp							
Styrbarhet	Middels	Begrunnelse					
Lav styrbarhet, men mulighet for å påvirke ved informasjonsarbeid og vaksinerings							
Forslag til tiltak							
<ul style="list-style-type: none"> • Informasjon til befolkningen • Stenging av kulturarenaer, skoler og barnehager må innarbeides i planverket • Tilbud om vaksinerings til alle (etter gjeldende retningslinjer fra Folkehelseinstituttet) . • Alle sektorer må utarbeide ROS-analyser og planverk for situasjoner hvor mer enn 40 % fravær av arbeidsstokken. • Alle asylanter og flyktninger som kommer til kommunen får tilbud om å ta prøver for å avdekke smittsomme sykdommer. Behandling av allmennfarlige smittsomme sykdommer er gratis. 							
Overførbarhet							
Tiltak vil ha overførbarhet i forhold til smitterisiko i normalsituasjoner							

Nr.	9	Uønsket hendelse	Større trafikkulykke						
Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold									
Større trafikkulykke kan skje langs vegene i vår kommune. Med bakgrunn i at Sjøvegan er et skolesentrum med barne-/ungdomsskole og videregående skole, vil et mulig scenario være at en buss med skolebarn blir utsatt for en ulykke.									
Årsaker									
Hovedveiene inn mot Sjøvegan er generelt av bra standard. Men vær, føreforhold, teknisk svikt og menneskelig feil kan forårsake ulykke.									
Identifiserte eksisterende tiltak									
Fokus på veivedlikehold, både sommer og vinter. Påbudt beltebruk i buss.									
Sannsynlighet									
	A	B	C	D	E	Forklaring			
		X				1 gang i.l.a. 50-100 år.			
Begrunnelse for sannsynlighet									
Det inntreffer årlige bussulykker i Norge av et visst omfang/ alvorlighet. Ofte skjer ulykkene ute i distriktene. Antall busser i daglig kjøring til/fra Sjøvegan er forholdsvis stor.									
Sårbarhetsvurdering									
En ulykke som dette vil isolert sett kunne kreve ressurser ut over det som er disponibelt lokalt. Men organisering av redningsarbeid og tildeling av ressurser vil skje på overordnet nivå.									
Konsekvensvurdering									
Samfunnsverdi		Konsekvenstype		1	2	3	4	5	Forklaring
Liv og helse	Dødsfall			X					1-2 dødsfall
	Skader og sykdom				X				6-20 skadde
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov		X						
	Forstyrrelser i dagliglivet		X						
Natur og miljø	Langtidsskader - naturmiljø		X						
	Langtidsskader - kulturmiljø		X						
Materielle verdier	Økonomiske tap		X						
Samlet begrunnelse av konsekvens									
Det ansees slik at en ulykke som dette vil dreie seg om liv og helse knyttet til selve ulykken.									
Behov for befolkningsvarsling			Nei						
Behov for evakuering			Ikke generelt, men som en del av redningsarbeidet						
Usikkerhet	middels		Begrunnelse						
Styrbarhet	lav		Begrunnelse						
Forslag til tiltak									
Holdningsskapende tiltak for bruk av bilbelte i buss.									
Overførbarhet									
Andre typer trafikkulykker med et større omfang									

Nr.	10	Uønsket hendelse	Radioaktivt nedfall			
Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold						
15 juni får norske myndigheter melding om en atomulykke ved et kjernekraftanlegg på Kola. Det har vært store utslipp av radioaktivt materiale til luft og værmeldingen indikerer vind i fra øst. Det vil medføre store utslipp inn over Nord-Norge.						
Årsaker						
Uhell/utslipp fra utenlandske atomkraftverk eller fartøyer						
Identifiserte eksisterende tiltak						
Ingen lokale tiltak i kommunen. Overvåking og målinger, beredskapsplaner og øvelser, forebyggende tiltak på Kola, Statens Strålevern, informasjon til innbyggere						
Sannsynlighet						
	A	B	C	D	E	Forklaring
	X					
Begrunnelse for sannsynlighet						
Det er generelt lav sannsynlighet for at det skal skje en atomulykke eller en annen nukleær eller radiologisk hendelse som medfører betydelige konsekvenser utenfor et svært begrenset område.						
Sårbarhetsvurdering						
All kjernekraft innebærer en potensiell risiko for uhell og spredning av radioaktivt materiale. En særskilt utfordring er likevel knyttet til noen av de eldste av de sovjetiske reaktortypene, som har designmessige svakheter som ikke kan rettes opp. Slike reaktorer finnes ved en rekke forskjellige kjernekraftverk i den europeiske delen av Russland, blant annet ved Kola kjernekraftverk.						
Avstanden i luftlinje fra Kola til vårt område er ca. 75-100 mil. I denne sammenheng er dette en kritisk kort avstand dersom værforholdene bringer nedfall denne veien.						
En lokal sårbarhetsvurdering vil i helsesammenheng være sammenfallende med en regional. Dokumentasjon fra Statens strålevern, særlig StrålevernInfo 11-99 har lagt til grunn følgende:						
<i>Slike hendelser vil ikke føre til akutte stråleskader i Norge, men kan føre til andre betydelige helseeffekter, som for eksempel økt kreftrisiko. Store geografiske områder kan bli forurenset. Nivået av den radioaktive forurensningen avsatt på bakke er for Kirkenes- og Kautokeinoscenariene beregnet å være i samme størrelsesorden som de mest utsatte områdene av Norge etter Tsjernobylulykken. Dette betyr at man i disse to scenariene vil kunne påregne betydelige problemer som følge av radioaktivitet i næringskjeden og man vil derfor kunne påregne et behov for dosereduserende tiltak. Dosene beregnet for disse tre scenariene antas å representere størrelsesorden for det verste man kan forvente av konsekvenser etter en eventuell ulykke ved Kola kjernekraftverk. De beregnede dosene er langt lavere enn hva som skal til for å medføre akutte stråleskader.</i>						
Lokalt vil ovennevnte scenario være relevant, men med en noe redusert verdi ut fra avstand.						
Produksjon av næringsmidler vil kunne rammes i betydelig grad. Særlig vil produkter som i hovedsak omsettes på det internasjonale markedet bli rammet, kanskje først og fremst som følge av omdømmesvikt. Lokalt har vi en lakseprodusent som sysselsetter et betydelig antall personer og som her kan bli rammet. Dette vil kunne påvirke lokal sysselsetting. I kommunen er det også et voksende miljø innenfor kjøttproduksjon av lam. Disse generere årlig rundt 5000 beitedyr som kan bli rammet.						

Nr. 10 Uønsket hendelse		Radioaktivt nedfall					
Konsekvensvurdering							
Samfunnsverdi	Konsekvenstype	1	2	3	4	5	Forklaring
Liv og helse	Dødsfall				X		Ingen dødsfall som umiddelbar konsekvens, men langtidsskader kan generer økt dødelighet. Anslått til 6-10 personer.
	Skader og sykdom				X		20-100 personer som indirekte konsekvens over tid.
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov					X	Svært mange kan bli rammet over tid på regionalt plan fordi folk er redde for å bevege seg utendørs
	Forstyrrelser i dagliglivet					X	Svært mange kan bli rammet over tid på nasjonalt plan fordi folk er redde for å bevege seg utendørs
Natur og miljø	Langtidsskader - naturmiljø					X	>10år for areal >300km ²
	Langtidsskader - kulturmiljø		X				Begrenset ødeleggelse av verneverdig kulturmiljø
Materielle verdier	Økonomiske tap			X			0,5-2 mrd. kroner
Samlet begrunnelse av konsekvens							
Konsekvensen er vurdert ut fra scenario og erfaringsdata, opp mot lokale forhold							
Behov for befolkningsvarsling		Vil skje av overordnede/sentrale myndigheter					
Behov for evakuering		Lite sannsynlig					
Usikkerhet	Lav	Begrunnelse Det er gjennomført flere studier og scenarioer knyttet til utfallet av atomulykke i vårt nærområde. Faktiske erfaringer finnes også etter Tsjernobyl-ulykken.					
Styrbarhet	Lav	Begrunnelse Kommunen kan ikke påvirke risiko for ulykke.					
Forslag til tiltak							
<ul style="list-style-type: none"> • Være rustet til å håndtere pålegg og anbefalinger vedtatt av Kriseutvalget for atomberedskap. • Øve i samarbeid med Fylkesmannen • Planlegge for utdeling av jod-tabletter 							
Overførbarhet							
Russiske myndigheter har også utvikler flytende kjernekraftverk for bruk på vanskelige tilgjengelige steder i Arktis. Russiske reaktordrevne fartøyer som drar oftere på tokt enn tidligere, representerer også en utfordring". (Nasjonalt sårbarhets- og beredskapsrapport. Nsbr 2009).							

Nr.	11	Uønsket hendelse	Bortfall av strøm, tele og data
Beskrivelse av uønsket hendelse og lokale forhold <p>Om morgenen den 13. januar slår en kraftig storm inn over store deler av Nord-Norge. Temperaturen ligger på -10 til -25 grader i vårt fylke. Kl. 0700 inntreffer et strømbuudd som berører store deler av Troms fylke. Årsaken synes å være sammensatt, men ising på store deler av hovednettet er antatt å være hovedårsaken. Det er allerede store snømengder i fjellet, som sammen med stormen, vanskeliggjør en total situasjonsavklaring og utbedring.</p> <p>Ut fra ovennevnte situasjon og værmelding for de nærmeste dagene, tilsier en foreløpig prognose at vårt område må påregne å være uten strøm i minimum 2-3 dager.</p>			
Årsaker <ul style="list-style-type: none">• Naturhendelser – storm, sterk vind, store snømengder, kulde med is- og snølaster• Tekniske feil• Overbelastning			
Identifiserte eksisterende tiltak <ul style="list-style-type: none">• Kommunen har et nødstrømsaggregat av en viss størrelse. Men det er ikke tilstrekkelig til å forsyne eks.vis sykehjemmet for full drift.• En satelittelefon• Beredskapsplan som også inneholder evakueringsplan			
Sannsynlighet		A E C I F Forklaring	
		X	1 gang i løpet av 10-50 år
Begrunnelse for sannsynlighet <p>Et stadig mer ekstremt klima øker sannsynligheten for slike scenarier. Eksisterende hovednett gjennom landsdelen er sårbart, men under utbygging.</p>			
Sårbarhetsvurdering			
Generelt vil følgende situasjon oppstå: <ul style="list-style-type: none">• Ekomtjenester faller raskt ut, de fleste er borte etter 8 timer.• Nødnettet (nytt) vil ha begrenset nytte ved langvarig strømbuudd. 85 % faller ut etter 8 timer, resterende vil ha nødstrømsforsyning i 48 timer.• VHF-sambandet mister effektiv dekning ved strømbuudd.• Knapphet på drivstoff til nødstrømsaggregat og kjøretøy. Drivstoff blir vanskelig tilgjengelig når pumper, betalingssystemer og bensinstasjoner i stor grad er avhengige av strømforsyning for å fungere.• Mange innbyggere har ikke alternative fyringsmuligheter. Flere og flere går over til varmepumper, kutter vedovner og plugges piper for å unngå feieravgift.• Få butikker, apotek og bensinstasjoner har muligheter for betaling og uttak av produkt ved strømbuudd.• Gårdsbruk vil få problem med melking og ev. foring dersom de ikke har eget nødaggregat.• Vannforsyningen vil påvirkes, enten for drift av renseanlegg eller for drift av pumpeanlegg.			
Konkret for Salangen vil følgende situasjon kunne oppstå: <ul style="list-style-type: none">• Man vil ganske raskt få problem med å holde nødvendig temperatur i både kommunale bygg og i privatboliger. Særlig kritisk vil dette være for sykehjemmet og helsesenteret. Men også skole og barnehage vil måtte stenge. Dette vil påvirke øvrige samfunnsfunksjoner da mange foreldre må være hjemme med barn. Salangen kommune har ikke strømaggregat av en slik størrelse at det kan drifte disse byggene.• Vasshaug pumpeanlegg vil ikke fungere som følge av strømbuudd. Salangen kommune har ikke aggregat av en slik størrelse at dette kan driftes. Dette er behandlet i egen analyse.• Ved strømbuudd over et større område vil man ikke kunne påregne kapasiteter hos nabokommuner og Forsvaret.			

Nr. 11 Uønsket hendelse		Bortfall av strøm, tele og data					
Konsekvensvurdering							
Samfunnsverdi	Konsekvenstyp	1	2	3	4	5	Forklaring
Liv og helse	Dødsfall	X					ingen
	Skader og sykdom	X					1-2 skadde/syke
Stabilitet	Manglende dekning av grunnleggende behov					X	>1000 personer
	Forstyrrelser i dagliglivet					X	>1000 personer
Natur og miljø	Langtidsskader - naturmiljø	X					
	Langtidsskader - kulturmiljø	X					
Materielle verdier	Økonomiske tap	X					<100 mill.
Samlet begrunnelse av konsekvens							
<ul style="list-style-type: none"> Utfall av ekomtjenester kan gi meget store konsekvenser for liv og helse dersom det samtidig er behov for livreddende hjelp på grunn av ulykke, sykdom e.l. og man ikke oppnår kontakt med nødetatene. Dette kan få livstruende konsekvenser. Det vil også medføre at elektronisk baserte journaler, pasientbehandlingsprogrammer og reseptbehandling ikke er tilgjengelige, hvilket kan ytterligere øke konsekvensene for liv og helse dersom økosystemer faller ut over lengre tid og man ikke får tilgang til disse. Det vil bli svært vanskelig å nå ut med informasjon til befolkningen. Salangen kommune baserer seg kun på mobiltelefoner, hvilket er mer sårbart sammenlignet med fasttelefoni. Ved et langvarig strømbrudd må svært mye av kommunale tjenester og andre samfunnsviktige tjenester basere seg på nødstrømsaggregat for å opprettholde disse tjenestene. Kommunenes og andre livsnødvendige helsetjenester vil også påvirkes av dette. Mangel på drivstoff til aggregat og kjøretøy til for eksempel hjemmesykepleien vil bli kritisk. Et langvarig strømbrudd kan gi meget stor konsekvenser for liv og helse dersom det ikke finnes alternative oppvarmingskilder i privatboliger til eldre hjemme boende som er pleietrengende. Det kan bli nødvendig å evakuere også andre som ikke kan holde boligen varm. 							
Behov for befolkningsvarsling		Nei					
Behov for evakuering		Ja, av de mest «sårbare», eksempelvis hjemmeboende syke og pleietrengende i institusjon.					
Usikkerhet	Lav	Begrunnelse Relevante data og erfaringer er tilgjengelig, hendelsen er godt forstått og det er stor enighet blant ekspertene					
Styrbarhet	Middels	Begrunnelse Kommunen kan i noen grad påvirke hendelsen i forkant og etterkant					
Forslag til tiltak							
<ul style="list-style-type: none"> Innkjøp at et større mobilt nødstrømsaggregat som vekselvis kan drifte sykehjemmet og Vasshaug pumpestasjon Klargjøre tilkoblingsløsninger på sykehjem, helsesenter og Vasshaug pumpestasjon, for raskt å kunne koble opp aggregat. Innkjøp av en dieseltank på minimum 1000L, og som til enhver tid er fylt opp for beredskap. Gjøre en egen analyse på hvordan det kan være mulig å drifte en effektiv kriseledelse uten tradisjonell ekomtjeneste, og øve dette. I dette ligger en vurdering av innkjøp av jakt-/sikringsradioer, små aggregater etc. Skaffe seg oversikt over utsatte hjemmeboende som er uten alternativ oppvarming. 							
Overførbarhet							
Ikke overførbar til andre scenario							

Konklusjonene fra «Analyseskjemaene» er overført til tabelloversiktene i kapittel 3.3 «Samlet risiko- og sårbarhetsbilde» nedenfor.

3.3 Samlet risiko- og sårbarhetsbilde

3.3.1 Fremstilling av særlige utfordringer ved kritiske samfunnsfunksjoner, behov for befolkningsvarsling og evakuering.

I tråd med forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2 d, kreves det at den helhetlig ros-analysen skal belyse særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner, herunder tap av kritisk infrastruktur. En vurdering av behovet for befolkningsvarsling og evakuering er også påkrevd.

Uønsket hendelse	Kritiske samfunnsfunksjoner												
	1. Forsyning av mat og medisiner	2. Ivaretagelse av behov for husly og varme	3. Forsyning av energi	4. Forsyning av drivstoff	5. Tilgang til elektronisk kommunikasjon	6. Forsyning av vann og avløpshåndtering	7. Fremkommelighet for personer og gods	8. Oppfølging av særlig sårbare grupper	9. Nødvendig helse- og omsorgstjenester	10. Nød og redningstjeneste	11. Kommunens kriseledelse og krisehåndtering	Behov for befolkningsvarsling	Behov for evakuering
1. Snøras vei	X						X	X	X	X	X	X	
2. Snøras generelt									X	X	X		
3. Flom Elvenes						X	X	X					(X)
4. Havnivåstigning				X		X	X						
5. Jord-/kvikkleireskred		X	X			X	X	X	X	X	X		X
6. Terrorhandling skole							X		X	X	X		(X)
7. Drikkevannsforsyning						X		X	X	X	X	X	
8. Smittevern								X	X	X	X		
9. Større ulykke langs veg							X		X	X	X		
10. Radioaktivt nedfall	X								X	X	X	X	
11. Bortfall av strøm, tele og data		X	X	X	X	X					X		X

3.3.2 Risikomatrixe

Risikomatrixen angir plassering av de enkelte scenarioer angitt med nr. i tråd med ovenfor stående tabell. Som det her fremkommer er ingen plassert i rød sone.

		KONSEKVENSER					
		Svært små	Små	Middels	Store	Svært store	
SAMSNYLIGHET	Svært høy	Nr. 3	Nr. 1				5
	Høy		Nr. 2	Nr. 8			4
	Middels						3
	Lav		Nr. 7 Nr. 9	Nr. 5 Nr. 11	Nr. 6		2
	Svært lav				Nr. 10		1
		A	B	C	D	E	

4. Plan for oppfølging

4.1 Bakgrunn

Jf. Forskrift om kommunal beredskapsplikt § 3 er kommunen pliktig å arbeide helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen. På bakgrunn av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal kommunen:

- Utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet.
- Vurdere forhold som bør integreres i planer og prosesser etter plan- og bygningsloven av 27. juni 2008.

Helhetlig ROS og plan for oppfølging skal revideres/oppdateres hvert 4. år i takt med revisjon av kommunedelplaner, og ved øvrige endringer i risiko- og sårbarhetsbildet, jf. § 6 i forskriften. Forslag til plan for oppfølging behandles i kommunens ledelse/styringsgruppe og internt i kommunens ansvarsområder. Både helhetlig ROS og plan for oppfølging legges frem til behandling i kommunestyret.

4.2 Overordnet beredskapsplan

Jf. § 4 er kommunen pliktig å ha en overordnet beredskapsplan. Denne planen skal utarbeides med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen. Denne planen skal samordne og integrere øvrige beredskapsplaner i kommunen, samt at den skal være samordnet med andre relevante offentlige og private krise- og beredskapsplaner.

Beredskapsplanen kan utarbeides som en handlingsdel til kommunedelplanen i henhold til plan- og bygningsloven.

For mer informasjon om innholdet i overordnet beredskapsplan vises det til § 4 i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

4.3 Kommunens roller

Tre ulike roller

Et viktig formål med forskrift om kommunal beredskapsplikt er å tydeliggjøre kommunens ulike roller og ansvarsområder innen samfunnssikkerhet og beredskap, jf. § 1, andre ledd: «Plikten omfatter kommunen som myndighet innenfor sitt geografiske område, som virksomhet og som pådriver overfor andre aktører.»

Kommunen som myndighet

Kommunen har blant annet ansvar for «befolkningens sikkerhet og trygghet», jf. § 1, i kraft av at kommunen er tildelt myndighet etter lover og forskrifter, eks brannmyndighet, planmyndighet og tilsyns- kontrollmyndighet på ulike områder.

Kommunen som virksomhet

Kommunen er en stor og omfattende virksomhet som utfører viktige oppgaver for samfunnet og befolkningen. For å sikre at disse oppgavene løses på en måte som ivaretar «befolkningens sikkerhet og trygghet», er oppgaveløsningen underlagt en rekke lov- og forskriftskrav. Kommunen har således ansvar for å ivareta samfunnssikkerhet og beredskap etter sektor- og særlovgivning på en rekke områder som for eksempel:

<i>Kriseledelse</i>	<ul style="list-style-type: none">• Kommunens øverste kriseledelse• Kriseteam (psykososial)• Kriseledelse på sektorområder
<i>Planmyndighet</i>	<ul style="list-style-type: none">• Planstrategi• Kommuneplanlegging• Reguleringsplaner• Byggesaker
<i>Helse- og omsorg</i>	<ul style="list-style-type: none">• Primærlegetjeneste inkl. legevaktordning• Smittevern• Forebyggende helsetjeneste• Hjemmebasert omsorg• Sykehjem• Sosial omsorg• Barnevern
<i>Oppvekst og kultur</i>	<ul style="list-style-type: none">• Drift av skoler og barnehager• Kulturarrangementer
<i>Tekniske infrastrukturer</i>	<ul style="list-style-type: none">• Veier, bruer, kaier, havner• Biler, maskiner og fartøy• Vannverk og ledningsnett (som eier)• Avløp og ledningsnett• Bygninger og anlegg (idrett, kultur med mer)
<i>Brann, redning og akutt forurensing</i>	<ul style="list-style-type: none">• Forebyggende virksomhet (branntilsyn, informasjon og feiervesen)• Brannberedskap med vaktordninger, utrykningsstyrker og utstyr• Ulykkesberedskap for akutte ulykker (trafikkulykker, farlig gods med mer)• Akutt forurensing (IUA)

Kommunen som pådriver

Kommunens rolle som pådriver gjelder overfor eksterne aktører som har oppgaver og ansvar som har betydning for «befolkningens sikkerhet og trygghet». Dette vil være eiere av kritiske infrastrukturer /samfunnstjenester, nødetater, bedrifter med storulykkespotensiale, frivillige organisasjoner osv. I praksis vil pådriverrollen bety at kommunen involverer eksterne aktører i sitt forebyggende arbeid, i beredskapsarbeidet, i annet plan- og utredningsarbeid, i krisehåndtering osv. Videre forventes det at kommunen tar initiativ til møter i beredskapsrådet og setter dagsorden for sikkerhetsutfordringer i kommunen. Pådriverrollen betyr at kommunen har et lokalt samordningsansvar – skal ta initiativ, være pådriver, legge til rette for samarbeid og ivareta det sektorovergrepene perspektiv og ansvar.

4.4 Statusoversikt – planer, analyser mm.

Nedenfor vises en oversikt over planer, analyser, utredninger mm som kommunen har utarbeidet. Disse ivaretar på ulike måter kommunes ansvar innen samfunnssikkerhet og beredskap (blant annet lovpålagte oppgaver, jf. kapittel 1.3 Lov- og forskriftskrav):

Samfunnssikkerhet og beredskap	<ul style="list-style-type: none">• Helhetlig ROS-analyse for Salangen kommune, revidert 15.03.2016• Oppfølgingsplan til ROS-analysen,• Overordnet beredskapsplan for Salangen kommune, revidert 15.03.2016
Kommuneplanlegging	<ul style="list-style-type: none">• Planstrategi 2012 – 2015• Kystplan Midt- og Sør-Troms, vedtatt okt. 2015• Kommuneplanens samfunnsdel 1993 – under revisjon• Kommuneplanens arealdel – 1994, under revisjon
Helse- og sosial	<ul style="list-style-type: none">• Helsemessig og sosial beredskapsplan for ... kommune, revidert..• Smittevernplan• Ros-analyse – revidert 2016
Oppvekst	<ul style="list-style-type: none">• Beredskapsplaner skole og barnehager – revidert 2016• Ros-analyse – revidert 2016
Kultur	<ul style="list-style-type: none">• Større arrangement•
Fysisk infrastruktur	<ul style="list-style-type: none">• Vann og avløp – vedlikeholdsplan• Veier – vedlikeholdsplan 2015• Bygninger og anlegg• Ros-analyse, revidert 2016
Brann, redning og akutt forurensing	<ul style="list-style-type: none">• Brann- og redningsberedskap, interkomm. tjeneste• Forebyggende brannvern• IUA – Sør-Troms, beredskapsplan rev. 2013• ROS-analyse – revisert 2016

4.5 Oppfølgingsarbeidet – mål og strategier for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

Plan for oppfølging inneholder følgende forslag til målsettinger og strategier for et helhetlig og systematisk arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap i Salangen kommune:

1. Kommunens beliggenhet og naturutfordringer er en verdi. Kommunen skal sikre at utbygging og utvikling tar hensyn til de utfordringer naturen har gitt.
2. Salangen kommune skal ha et plan- og styringssystem som ivaretar befolkningen, kritiske samfunnsfunksjoner og næringslivets behov for sikkerhet og trygghet ved å redusere sannsynlighet for at uønskede hendelser forekommer gjennom god forebygging.
3. Salangen kommune skal ha en forberedt og øvet kriseorganisasjon for å redusere konsekvensene for befolkningen dersom vi utsettes for en uønsket hendelse.
4. Salangen kommune skal samarbeide nært med eksterne aktører for å styrke samfunnssikkerheten.

5. Salangen kommunes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap skal være lærende og i kontinuerlig utvikling

Disse målsettingene og strategiene skal nedfelles og følges opp i kommunens planverk, herav kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel, og prioriterte tiltak i plan for oppfølging bør inngå i handlingsdelen til kommuneplanen og revideres årlig.

4.6 Prioriterte tiltak

Med utgangspunkt i forslagene til tiltak fra de uønskede hendelsene som er vurdert i helhetlig ROS, har prosjektgruppen utarbeidet et forslag til plan for oppfølging. Følgende tiltak er beskrevet og kategorisert:

- Forebyggende tiltak¹⁸
- Tiltak for å styrke beredskap og håndteringsevne¹⁹
- Tiltak for å øke kunnskap
- Tiltak med forslag til mer detaljerte analyser og planer på enkeltsektorer-/ områder

Forslaget til plan for oppfølging er en del av rapporten for helhetlig ROS.

¹⁸ (oppfølging i planlegging, daglig drift, økonomiplan etc. Målsetting for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap skal en finne igjen i tiltakene (gjerne sortert under en egen hovedoverskrift).

¹⁹ Tiltak som går til beredskapsplanen. Det kan gjelde krisekommunikasjon, beredskapsplanlegging, egenberedskap etc.

Prosjektgruppens forslag til prioriterte tiltak

Pri.	Uønsket hendelse m/ angivelse av årsak	Nye forebyggende tiltak	Nye skadebegrensende tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Kostnader	Merknader/ risiko
1.	Bortfall av strømforsyning		Innkjøp av mobilt aggregat på henger	Teknisk	2017	200 000,-	
2.	Bortfall av strømforsyning		Innkjøp av dieseltank med kapasitet til å forsyne aggregater + tjenestebiler i min. 3 dager	Teknisk	2017	30 000,-	
3.	Bortfall av strømforsyning		Etablering av faste koblingspunkt for tilkobling av aggregat på følgende bygg: - sykehjem - helsesenter - pumpestasjon Vasshaug	Teknisk	2017	40 000,-	Stipulert pris
4.	Bortfall av strømforsyning		Anskaffelse av flere sambandsapparater tilknyttet nødnett for bruk av kriseledelse og hjemmetj.	Adm.	2017		En ev. investering fremmes som egen sak etter utredning.
5.	Terrorhandling - skole	<ul style="list-style-type: none"> • Jobbe aktivt for å hindre mobbing, trakassering og sosial ekskludering. • Jobbe aktivt for å hindre radikaliserings blant ungdom. 	Kartlegge muligheter for intern varslings av ansatte og lærere på skolene, f.eks ved hjelp av SMS-meldinger eller internt calling-anlegg	Skolen	2016		En ev. investering fremmes som egen sak etter utredning.

6.	Snøskred - generelt	<ul style="list-style-type: none">• Kartgrunnlag for mulige skredfarlige områder – gjørres tilgjengelig på kommunens hjemmeside• Informasjons- og holdningskampanjer – særlig knyttet til scootertrafikk		Kultur- Avd.	2016		
7.	Større ulykke langs veg - buss	<ul style="list-style-type: none">• Holdningsskapende tiltak for bruk av bilbelte i buss.		Skole VG skole	2016		
8.	Pandemi	<ul style="list-style-type: none">• Alle sektorer må utarbeide ROS-analyser og planverk for situasjoner for mer enn 40 % fravær av arbeidsstokken.		Alle enheter	2016		

Vedlegg 1:

Oversikt over utelatte hendelser

Inneholder en oversikt over de hendelser som ikke ble analysert nærmere i helhetlig ROS, men som var et utgangspunkt for grovanalysen, med begrunnelse.

1. **Skipsforlis:** Utelatt fordi skipstrafikken er liten og skipslei er høvelig kurant.
2. **Orkan:** Kommunens beliggenhet/topografi har erfaringsvis bidratt til at værforhold som dette vil være lite sannsynlig. Erfart omfang har ikke generert større skader.
3. **Flystyrt – Elvenes flyplass:** Aktiviteten består i hovedsak av flyging med småfly. Omfanget er ansett å være slik at man har valgt å ikke analysere aktiviteten.
4. **Cyberangrep/hacking:** Kommunens datasystem er for tiden under full omlegging, hvor hele løsningen skal løftes ut i ”skyen”. Det er gjennomført egne ROSD-analyser knyttet til dette.